

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Yô'êl û-malë'ākî

Ḳimḥi, David

Basileae, 1530

Praefatio Sebasti

[urn:nbn:de:bsz:31-270755](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-270755)

PRAEFATIO SEBASTI
ani munsteri in sequentes
prophetas.

NE ppetuo Dictionarijs,
Grammaticis & Compē
dijs Hebraicis edendis in
cumberem, uisum fuit tā
dem & Hebraismū ipsum sacrae ling
uae studiosis proponendū, purum &
mixtum. Purū, ut apud sacrorum bi
bliorū scriptores inuenit: mixtū, qui
expositoribus neotericis & uetustiori
bus in usu est: quanq̄ Rabi Dauid
Kimhi, qui inter recentiores censetur,
mundiciem linguae ut in plurimū co
luit, cuius interpretationē in duos pro
phetas, Ioëlem & Malachiam exhibe
mus. Is enim Rabi ubi וַיִּשְׁרַח loqui
tur, plane & hebraice loquit̄, nec unq̄
ditti

PRAEFATIO

difficilis inuenitur, nisi ubi uel Chald. interpretes aut Rabinorū adducit sententias; tam & si lectione philosophorū, praesertim ipsius Rābam, quē ut eximiū suspiciunt philosophū, inescatus à puro hebraismo non raro abducatur. Hūc autē int̄pretem illis legēdū tradimus, qui iam nō nihil in hebraismo pmouerūt, quiq; sine punctis, sola grāmatica ductrice, legere & intelligere obuia quæq; attētāt. Nam nisi grāmaticæ mediocrē tibi pararis noticiam, & Hebre. bibliorū lectione in uocabulis intelligēdis exercitatus eueris, abstinebis a Rabinorū cōmētarijs & scriptis legēdis, nisi forte p̄ceptorem uiuū ad manū habeas, qui ambigua quæq; differat, & cūctas extricet difficultates, quæ nullibi non tibi inermi occurrēt. Alioquin unde scies, num

MVNSTERI.

hic אמור fit amur uel amor legēdū:
 & hic דבר dafar uel dibber, & חלאל
 al uel æl uel el fit fonandū: Idem senti
 endū de multis alijs uocabulis, quæ in
 literis discrimē nullū habent, in pūctis
 autē & significandī ratione maximū.
 Iudicio igit opus ē. Ut tamē suppeti
 as alijs uulgares tibi absenti ferā: no
 tabis primō ultimā literam in dictio
 nibus sæpe tolli, p̄sertim Mem plura.
 maf. & Tau plur. fœmi. Itē he fœm.
 in adiectiuīs & substātiuis, locōq; illi
 us ablatæ literæ, penultima litera sig
 natur uirgula erecta, uel in dextrū la
 tus paululū depressa. Quin & nonūq;
 duæ uel tres literæ in fine dictionis or
 missæ, signatur per huiuscemodi uir
 gulā: ut בלי pro בלור & פ"י pro
 פורר Sic ורור pro ורור &c. Vtū
 deinde & quibuldā abbreviaturis, q̄s
 ipsi

PRAEFATIO

ipsi capita uocāt dictionū, eo quod in ueris abbreviaturis initiales duntaxat dictionū literæ, duabus uirgulis notatæ, scribātur. Harū integra libuit in sequētibus annotare, præsertim quæ in expositione Kimhica super Ioëlem & Malachiã, inueniunt, ne grāmaticos libros, semper cogaris euoluere. Adici musq; catalogo abbreviaturarū obscuras quaslibet dictiones cū ipsarum interpretatiōe, quæ magistris passim in usu sunt: ut sunt בלל ענין אפילו & huiusmodi; pure uero Hebraïca intacta dimisimus. Sed & illud aduertas uelim, Schin literam supra modū in cōmentarijs seruiliter usurpari, sustinētem plerūq; à tergo literā Caph. Nā cū uolunt scribere quando, cum, iuxta quod, utitur harum literarū cōbinatiōne ש ב uel loco ב ponūt dictionem

PRAEFATIO

כרי Porro ubi aliquando hirec esset
scribendum, ut in uerbis Piel, ipsi ad-
dunt radici literā Iod, sicut & loco Ky-
butz scribūt literam uau, ne lectorē in
ambiguīs cæcutire contingat. Ut unē
et coniugatione Hithpael plerūq; pro
niphāl. Proinde He mappic ab

He scēmi. litera dignosci
non ualet, nisi ex senten-
tiæ tenore.